

Zit het allemaal in de genen, of toch niet?

**EULAR PARE STENE PRIJS 2026 - Josiane Claesen,
Belgische inzending**

Het begrip van mijn vader

Mijn jeugd bracht ik door bij mijn ouders in een klein dorpje waar iedereen iedereen kent. Er waren toen nog veel boerderijen in dat dorp. Thuis hadden we ook een erg grote hof waar aardappelen en groenten gekweekt werden, we hadden diverse dieren zoals bv kippen, hanen, konijnen, varkens en af en toe kalkoenen.

En er was een grote weide met fruitbomen. In de weide lieten we het gras lang worden zodat we er hooi van konden maken voor de dieren. Zolang ik opgegroeid ben, hebben we nooit eten moeten kopen. Moesten we een tomaat hebben, ik ging naar de serre in de tuin en plukte een tomaat van de struik. Had ik een ajuin nodig om bv spaghetti te maken, dan ging ik naar de tuin en trok een ajuin uit de grond, enzoverder. We hadden drie grote diepvriezers die boordevol staken met groenten en vlees en de hele kelder stond vol kisten met aardappelen en bokalen met ingemaakte groeten en fruit.

Natuurlijk kwam dat er niet allemaal zomaar. Van tijd tot tijd moesten we hard werken om dat allemaal in de diepvries of de bokalen te krijgen. Dat deden mijn zus, mijn moeder en ik. De tuin dat was mijn vader zijn domein en ik mocht hem helpen.

Ik heb altijd een bijzondere band gehad met mijn vader. Zolang ik me kan herinneren had mijn vader rugpijn. Ik herinner me nog goed dat hij steeds een hele brede rugband droeg om de pijn de baas te kunnen wanneer hij in de tuin werkte. Maar hij is tot op vrij hoge leeftijd in de tuin blijven werken, al waren er dagen dat het echt niet ging.

Toen ik dertien jaar was, kreeg ik op een dag bijna vanuit het niets pijn in mijn rechter knie. Verdict van de dokters: groei pijn. De pijn werd heviger, zodanig dat het al snel onmogelijk werd om de turnlessen op school mee te volgen. Thuis was er veel onbegrip, vooral bij mijn moeder en mijn broer en zus. Er waren steeds meer dagen dat ik niet kon meehelpen met de groenten te verwerken en dat zorgde voor wrevel. Mijn vader daarentegen wist wat pijn was en had er meer begrip voor. Hij is ook steeds met mij meegegaan naar de orthopedisten.

Het duurde niet lang of mijn rug deed ook mee pijn. Vaak bukte ik en had dan de grootste moeite om terug recht te komen. Even vaak schreeuwde ik het uit van de pijn en paracetamol, dat ik kreeg van de dokter, hielp helemaal niets. Mijn moeder riep meermaals dat ik me zo niet moest aanstellen. Ze stuurde me onverbiddelijk naar school, ook al gaf ik dikwijls aan dat het echt niet ging.

Ik ben nogal een dierenvriend en zie alle dieren even graag. Van kleins af aan ben ik dan ook van mening dat dieren een stem mogen hebben en dat ze fatsoenlijk verzorgd moeten worden, of het nu gaat om een klein vogeltje of een paard, of alles dat daar tussenin zit.

Zo hadden mijn ouders twee grasparkieten in een onooglijk klein kooitje zitten. Ze verzorgden de vogeltjes wel goed maar ik vond toch dat ze veel te klein gehuisvest waren. Ze hingen met de kooi in de veranda en telkens ik er naast door kwam brak mijn hart weer. Een vogel moest toch iets of wat kunnen vliegen vond ik. Mijn vader was op een gegeven moment weer in de tuin aan het werk en ik ging naar hem toe om met hem te praten. We hadden een stal waar vanalles in stond zoals ook allerlei houtachtige toestanden. Daar in de stal was mijn oog op iets gevallen en had ik een idee gekregen.

Met mijn vader besprak ik het idee om van een deur, die ik had zien staan in de stal, een volièrte te maken voor de twee vogeltjes. Als we een stuk van de deur afzaagden dan konden we dat gebruiken als onderkant, de rest van de deur vormde dan de achterkant en van voor, opzij en aan de bovenkant zou dan draad komen met deurtjes erin.

Maar zo slecht als mijn rechter knie en rug waren kon ik dit niet alleen maken. Ik had de hulp nodig van mijn vader en vroeg of hij mij wilde helpen ermee. Ik meldde al dat we een goede band hadden omdat mijn vader mij begreep vermits hij ook dagelijks pijn had.

Mijn vader was dan ook meteen akkoord. De volgende dag begonnen we aan ons project. Een week later was de volièrte af en plaatsten we de twee vogeltjes in hun grotere kooi. Ze begonnen meteen te vliegen van stokje naar

stokje en van draad naar draad.

Mijn moeder had toen nog minder begrip voor mij want haar mening was "als ik zoiets kon maken dan kon ik niet veel mankeren", zo zei ze. "Zie je wel dat je altijd komedie hebt gespeeld", zei ze ook nog.

Dat zowel mijn vader als ikzelf regelmatig moesten gaan liggen tijdens ons project, en dat het daarom een week geduurd had vooraleer het af was, daar trok ze zich niets van aan. Mijn moeder was ook nog kwaad op mijn vader omdat hij mij geholpen had met die volièrte. Want volgens haar zaten die vogels goed in dat kooitje in de veranda.

Daar heb ik me toch wel lang schuldig over gevoeld, dat ik tweedracht gezaaid heb tussen mijn ouders. In de toekomst heb ik er proberen voor te zorgen dat dat alvast niet meer zou gebeuren.

Zo heb ik mijn hele middelbare schooltijd doorgebracht. Overdag ging ik naar school om met de turnles op de bank te blijven zitten. 's Avonds als ik thuis kwam van school dronk ik een tas heerlijk groentesoep die mijn moeder overdag gemaakt had en daarna ging ik mijn vader helpen in de tuin.

Er was meestal wel iets te doen. Of hij deed de aardappelen uit die ik dan kon oprapen, of we plukten samen de bonen, of...

We begrepen elkaar ook heel goed vermits we allebei hetzelfde hadden, maar dat wisten we toen nog niet. Maar mijn vader deed bv wat aardappelen uit en hielp mij dan ze op te rapen en daarna gingen we even zitten. Na een tijdje deden we dan weer verder. Het was een mooie tijd waarin ik dankbaar was dat ik veel kon doen met mijn vader. En ik was natuurlijk ook heel dankbaar dat hij mij zo goed begreep.

Het begrip was natuurlijk ook wederzijds. Als hij eens een dag zei "vandaag ga ik niet de hof in", dan begreep ik meteen dat het een slechte dag was en dat hij veel pijn had. Ik heb dikwijls mijn vader aangespoord om ook eens naar een orthopedist te gaan, maar dat wilde hij niet. Hij verbeet de pijn liever op zijn manier. In laatste jaren van zijn leven heeft hij echt in een hoek van 45 graden gelopen, hij kon niet meer rechter lopen. Later heb ik begrepen dat dit een teken was voor spondyloartritis, een diagnose die ook ik gekregen

heb op mijn veertigste.

Mijn vader is overleden vooraleer ik hem kon op de hoogte brengen van de diagnose van ons beiden. Hij heeft het dus nooit geweten. Maar ik heb altijd onthouden hoeveel begrip hij toonde voor mijn pijn en ongemak, ondanks zijn eigen pijn.

Auteur: Josiane Claesen

Stene Prijs Essaywedstrijd

De EULAR Edgar Stene Prijs is een jaarlijkse internationale schrijfwedstrijd voor mensen die leven met een reumatische of musculo-skeletale aandoening (RMD), georganiseerd door EULAR, de Europese alliantie van verenigingen in de reumatologie.

Deelnemers schrijven een korte essay over hun persoonlijke ervaringen met hun ziekte rond een jaarlijks thema.

De competitie verloopt in twee fasen: eerst wordt in elk land een nationale winnaar gekozen, daarna gaan deze essays naar een Europese finale, waar een jury de beste teksten selecteert. De winnaar ontvangt 1000 euro en een uitnodiging voor het jaarlijkse EULAR-congres.

De prijs bestaat sinds 1975 en werd opgericht ter nagedachtenis aan Edgar W. Stene, een Noorse pionier in de patiëntenbeweging rond reumatische aandoeningen.

Het doel van de wedstrijd is om meer inzicht en bewustzijn te creëren over het leven met reumatische aandoeningen door persoonlijke verhalen van patiënten.

Lees je ook graag de andere verhalen van 2026?

[Klik dan hier.](#)

Rheuma.be

Ook jouw verhaal vertellen? Contacteer ons via
info@reumanet.be
www.reumanet.be